

Poesia Catalana Medieval

Codi: 100673

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500247 Llengua i Literatura Catalanes	OB	3	2
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Lluís Cabré Ollé

Correu electrònic: Lluís.Cabre@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

L'assignatura ofereix una introducció a la poesia catalana dels segles XIV i XV, centrada en la figura d'Ausiàs March. Fonamentalment, l'assignatura aprofundeix en la pràctica del comentari de textos poètics antics, i vol familiaritzar l'estudiant amb els contextos cortesans de la poesia medieval i amb la seva transmissió en cançoners.

A l'acabament del curs, l'estudiant haurà de ser capaç de:

- Comprendre l'evolució històrica de la lírica cortesana dels segles XIV i XV i la configuració de tradicions literàries.
- Tenir una visió suficient de la llenguag, les formes i els temes poètics de la lírica posttrobadoresca.
- Tenir una visió articulada del conjunt de la poesia d'Ausiàs March.
- Produir comentaris orals i escrits de textos poètics medievals i conèixer la bibliografia bàsica.

Competències

Llengua i Literatura Catalanes

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.

- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis de Català i Espanyol

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis d'Anglès i Català

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Expressar-se en llengua italiana i redactar textos amb correcció gramatical utilitzant un vocabulari i un estil acadèmic adequats.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements adquirits per a millorar el coneixement públic general de la diversitat lingüística i/o cultural.
2. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
3. Aplicar les metodologies oportunes per a la lectura i interpretació dels textos esmentats.
4. Argumentar idees i opinions amb precisió en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
5. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
6. Comprendre textos avançats, acadèmics o professionals en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
7. Demostrar un domini dels mètodes propis del treball acadèmic individual que capaciten per cursar educació especialitzada de postgrau en l'àrea d'estudi pròpia o altres de similars.
8. Demostrar, a nivell bàsic, coneixements de llengua catalana medieval, i redactar versions al català modern de textos medievals.
9. Descriure i interpretar la tradició cultural occidental, de l'època clàssica al final de l'edat mitjana, i reconèixer en un text medieval els trets de la tradició occidental.
10. Descriure l'evolució històrica i temàtica de la literatura italiana al llarg de la seva història.
11. Descriure la naturalesa i els trets principals dels diferents gèneres literaris i la seva conformació en la literatura italiana al llarg de la seva història.
12. Desenvolupar vincles laborals i de recerca en entorns multiculturals i interdisciplinaris que contribueixin a la col·laboració internacional.
13. Distingir les idees principals de les secundàries i realitzar síntesis dels seus continguts en els textos literaris en italià.
14. Dur a terme treballs escrits i presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
15. Elaborar textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres de poesia i de prosa més significatius de la literatura catalana medieval, i redactar assaigs originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període medieval.
16. Explicar el context de la literatura catalana medieval i relacionar obres literàries amb el seu context històric i cultural.
17. Exposar els coneixements sobre la història, l'art o altres moviments culturals.

18. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics.
19. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
20. Generar estratègies que facilitin l'augment i la millora del respecte mutu en entorns multiculturals.
21. Identificar els principals corrents literaris, els autors i les obres de la literatura italiana des dels orígens fins avui.
22. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
23. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
24. Identificar temes i motius de la tradició clàssica i medieval europea en qualsevol de les seves manifestacions literàries i artístiques, i reconèixer en un text català medieval temes i motius de la tradició europea.
25. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
26. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica
27. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica.
28. Llegir i comprendre textos literaris en italià.
29. Localitzar i organitzar informació rellevant disponible a internet, bases de dades, etc.
30. Mantenir una actitud de respecte cap a les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
31. Participar en debats presencials i virtuals en italià (o en una de les llengües de la península), encara que sigui amb incorreccions, sobre temes relacionats amb la literatura italiana i la seva història.
32. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics
33. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
34. Realitzar presentacions orals en italià (o en una de les llengües peninsulars) sobre els autors i les obres de la literatura italiana.
35. Realitzar treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
36. Redactar textos en italià (o en una de les llengües peninsulars) sobre temes relacionats amb la literatura italiana i la seva història.
37. Treballar de manera autònoma i responsable en un entorn professional o de recerca per aconseguir els objectius prèviament planificats.
38. Treballar individualment i/o en equip de forma efectiva en entorns multiculturals i interdisciplinaris aplicant valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics propis d'un grau en llengua estrangera que forma a l'estudiant per a la comunicació intercultural.
39. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.
40. Utilitzar les noves tecnologies per a la captació i organització d'informació, aplicada a la formació pròpia continuada i a la solució de problemes en l'activitat professional i/o de recerca.

Continguts

1. **L'herència dels trobadors. La poesia cortesana de Pere II el Gran (1276-85) fins a Pere III el Cerimoniós (1336-87).** Cerverí de Girona. El Consistori de Tolosa. El cançoner Sg. Jaume March. Pere March. La llengua poètica. La versificació.
1. **La poesia cortesana des de Joan I (1387-96) fins als primers anys del regnat d'Alfons IV el Magnànim (1416-1432).** El Consistori de Barcelona. Influència francesa i revival de trobadors clàssics. Motius de la tradició llatina. Gilabert de Pròixita. Andreu Febrer. Poetes menors. Lectura de Jordi de Sant Jordi.
1. **La poesia d'Ausiàs March.** Context cortesà i transmissió de l'obra. La dama als cicles "Plena de seny" i "Llir entre cards". Llenguatge espiritual. Motius i fonts del sentimentalisme. La teoria amorosa: escolàstica i ficció literària. El cicle "Oh, foll Amor". Els "cants de mort".
1. **La poesia a les corts Trastàmara de 1432 a 1478: Alfons IV el Magnànim, Joan II i Carles de Viana.** Pere Torroella. La tradició ausiasmarquiana. Joan Roís de Corella. Els certàmens literaris. La poesia en temps de Ferran II (1479-1516). Romeu Llull.

Metodologia

Es tracta d'un curs teòric-pràctic en el qual l'estudiant:

- Llegirà textos poètics medievals catalans, que seran comentats lingüísticament i històricament a classe;
- Debatrà sobre el sentit i el valor d'aquests textos;
- Redactarà exercicis de traducció al català modern o de comentari d'aquests textos. Es posarà l'accent en la comparació entre textos i la identificació de temes i formes.
- Farà servir una bibliografia dirigida que el familiaritzarà amb edicions crítiques, visions històriques i comentaris.

L'objectiu prioritari del curs és que l'estudiant millori la seva capacitat de comprensió lectora de textos poètics medievals i al mateix temps sàpiga comprendre l'evolució de la poesia catalana antiga en el seu context.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Comentari de textos a classe	17,5	0,7	5, 25, 26
Exposició del programa	30	1,2	17, 25
Tipus: Supervisades			
Presentació oral de comentari de text	9	0,36	14, 22
Tipus: Autònomes			
Cerca de documentació	10	0,4	2
Lectura de textos	30	1,2	32

Avaluació

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades per mitjà d'exàmens i treballs individuals escrits (comentaris de text, traduccions, recensions).

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls, cadascun dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

- **Mòdul de lliurament de treballs**, en què s'avaluaran un o més treballs amb un pes global del 40%.
- **Mòdul de presentacions, anàlisis i discussions de textos a l'aula**, amb un pes global del 10%.
- **Mòdul de proves escrites**, amb un pes global del 50%.

Els requisits mínims a partir dels quals l'estudiant estarà en condicions de ser avaluat són: presentació del treball escrit principal (maig) i presentació a la prova escrita final (juny). Altrament, la qualificació serà un no evaluable.

L'estudiant només es podrà presentar a la reavaluació si ha obtingut una qualificació mínima de 3,5. La qualificació màxima de la reavaluació serà un 5.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició oral	10%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
Proves escrites: preparació i examen	60%	28,5	1,14	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
Redacció de treball	30%	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40

Bibliografia

-Badia, Lola (dir), *Literatura medieval*, 3 vols, dins A. Broch, *Història de la literatura catalana*, I-III (Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2013-15).

-Riquer, Martí de, *Història de la literatura catalana: part antiga*, 3 vols. (Barcelona: Ariel, 1964); també en 4 vols. (Barcelona: Planeta, 1984).

-Badia, Lola, *Tradició i modernitat als segles XIV i XV: estudis de cultura literària i lectures d'Ausiàs March* (Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1993).

-Andreu Febrer, *Poesies*, ed. M. de Riquer (Barcelona: Barcino: 1951).

-Riquer, Martí de, i Lola Badia (eds.), *Les poesies de Jordi de Sant Jordi* (València: Tres i Quatre, 1984).

-March, Ausiàs, *Poesies*, ed. Pere Bohigas (Barcelona: Barcino, 2000).

-Repertorio informatizzato dell'Antica Letteratura Catalana (RIALC): www.rialc.unina.it (biblioteca virtual de la poesia catalana medieval).

-Per a l'estudi de la literatura medieval, amb enllaços a altres pàgines, consulteu l'espai www.narpan.net